

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 173 คน คณาจารย์จำนวน 1,716 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 รวมทั้งสิ้น 1,889 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเจาะจงจากเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 3 เขต 9 อำเภอของจังหวัดพิษณุโลกและทำการเลือกมา 1 เขตคือเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 ได้แก่ อำเภอเมืองและอำเภอบางระกำ และมากำหนดสัดส่วนร้อยละ 70 ของโรงเรียนทั้งหมดรวมทั้งสถานศึกษาเอกชนได้ โรงเรียนทั้งหมด 121 โรงเรียนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของยามานะ (Yamana') (วิราพร พงศ์อาจารย์, 2542 : 72 อ้างถึงใน Yamane, 1973 : 725) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน 95% เป็นผู้บริหาร 121 คน คณาจารย์ 1,675 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบเจาะจงจากกลุ่มผู้บริหารและคณาจารย์ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารทั้งหมดและคณาจารย์ได้ทำการสุ่มโดยการเจาะจงคณาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูอนามัยของโรงเรียนในแต่ละช่วงชั้น ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 405 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 121 คน คณาจารย์ จำนวน 284 คน รวมทั้งสิ้น 405 คน ดังตาราง 1 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 386 ฉบับ

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างรายชื่อโรงเรียนในเขต
พื้นที่การศึกษาพิเศษโลก เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิเศษโลก เขต 1

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์
อำเภอเมือง					
1	จำการบุญ	1	97	1	2
2	ชุมชน 1 วัดสะกัฒน้ำมัน	1	19	1	2
3	ชุมชนที่ 11 วัดสุวรรณประดิษฐ์	1	24	1	2
4	ชุมชนที่ 14 วัดดอนทอง	1	11	1	2
5	ไทยรัฐวิทยา 8 (บ้านมะขามสูง)	1	18	1	2
6	นิคมบ้านกร่าง	1	4	1	2
7	บ้านกร่าง (พระขาวชัยสิทธิ์)	1	34	1	2
8	บ้านเขาฟ้า	1	4	1	2
9	บ้านดงวิทยา	1	8	1	2
10	บ้านตาลสุวรรณ	1	5	1	2
11	บ้านตุม	1	9	1	2
12	บ้านเต็งสำนัก	1	4	1	2
13	บ้านทองหลาง(พุ่มประชาชนกุล)	1	7	1	2
14	บ้านบึงกระดาน(เมธาประชาชนกุล)	1	20	1	2
15	บ้านป่า (บิลอาสาประชาสรรค์)	1	18	1	2
16	บ้านพลายชุมพล	1	19	1	2
17	บ้านแม่ระหัน	1	8	1	2
18	บ้านร้องยั้งข้าว	1	8	1	2
19	บ้านวังยาง	1	8	1	2
20	บ้านสะอึก(ประชาอุปถัมภ์)	1	10	1	2
21	บ้านหนองกวางลี	1	12	1	2
22	บ้านหนองหญ้า	1	6	1	2
23	บ้านหนองหัวยาง	1	13	1	2
24	บ้านหัววังกร่าง	1	6	1	2
25	บ้านหินลาด	1	6	1	2
26	บ้านแหลมชาน	1	7	1	2
27	วัดกรมธรรม์	1	7	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์
28	วัดคู้งวารี (อำเภอนุพนธ์)	1	11	1	2
29	วัดจิวงาม	1	8	1	2
30	วัดจอมทอง	1	16	1	2
31	วัดจันทร์ตะวันตก มิตรภาพที่ 73	1	21	1	2
32	วัดจันทร์ตะวันออก	1	37	1	2
33	วัดจุฬามณี	1	13	1	2
34	วัดตาปะขาวหาย	1	10	1	2
35	วัดท่าตะเคียน	1	9	1	2
36	วัดท่าโรงตะวันตก	1	10	1	2
37	วัดท่าโรงตะวันออก	1	9	1	2
38	วัดธรรมเกษตร (เกษตรราชนุเคราะห์)	1	12	1	2
39	วัดเนินมะศึก	1	17	1	2
40	วัดบางทราย	1	13	1	2
41	วัดบางพยอม	1	8	1	2
42	วัดบ้านไร่	1	10	1	2
43	วัดบ้านใหม่	1	21	1	2
44	วัดบึงพระ(เหรียญ จัน อนุสรณ์)	1	27	1	2
45	วัดปากฟิงตะวันตก	1	17	1	2
46	วัดปากฟิงตะวันออก	1	7	1	2
47	วัดไม้หลงราษฎร์เจริญ	1	8	1	2
48	วัดพิบูลทอง	1	8	1	2
49	วัดโพธิญาณ (อ.ท.พ.อุปถัมภ์)	1	10	1	2
50	วัดมหาวนาราม	1	20	1	2
51	วัดยาง(มีมานะวิทยา)	1	33	1	2
52	วัดยางเอน(ประชานุเคราะห์)	1	23	1	2
53	วัดศรีรัตนาราม(รัตนราษฎร์สงเคราะห์)	1	14	1	2
54	วัดศรีวนาราม	1	6	1	2
55	วัดศรีวิสุทธิาราม (วิไลราษฎร์อุปถัมภ์)	1	72	1	2
56	วัดสมอแข (พิณพลราษฎร์บำรุง)	1	11	1	2
57	วัดสระไศล	1	18	1	2
58	วัดสว่างอารมณ์	1	11	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์
59	วัดเสาศิริน	1	7	1	2
60	วัดแสงดาว(เทพประชาชนุสรณ์)	1	8	1	2
61	วัดแหลมโพธิ์	1	16	1	2
62	วัดใหม่ราษฎร์ศรัทธาราม	1	11	1	2
63	วัดอรัญญิก	1	36	1	2
64	วัดอินทรีย์	1	6	1	2
65	สะพานที่ 3	1	24	1	2
66	อนุบาลพิษณุโลก	1	104	1	2
	อำเภอบางระกำ				
67	คลองวัดไร่	1	12	1	2
68	นิคมบางระกำ 1 (รุ่งวิไล)	1	7	1	2
69	นิคมบางระกำ 2 (ราษฎร์บำรุง)	1	9	1	2
70	นิคมบางระกำ 4 (บางระกำชนูปถัมภ์)	1	5	1	2
71	นิคมบางระกำ 6 (ท่ามะเกลือ)	1	7	1	2
72	นิคมบางระกำ 8 (หนองปลวก)	1	7	1	2
73	บ่อวิทยาบางระกำ	1	26	1	2
74	บางระกำ	1	31	1	2
75	บ้านตะแบกงาม	1	6	1	2
76	บ้านตะไผ่ประชาสรรค์	1	13	1	2
77	บ้านท่านางงาม	1	3	1	2
78	บ้านท่าไม้งาม	1	6	1	2
79	บ้านนาซึกหวาย	1	6	1	2
80	บ้านบัวจันทร์	1	7	1	2
81	บ้านบางแก้ว	1	10	1	2
82	บ้านประดาประชาราษฎร์	1	7	1	2
83	บ้านปลักแรด	1	39	1	2
84	บ้านพันเสา	1	18	1	2
85	บ้านย่านใหญ่	1	6	1	2
86	บ้านเรียงกระดก	1	6	1	2
87	บ้านหนองตะเคียน	1	5	1	2
88	บ้านหนองนาควางอัน	1	20	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์
89	บ้านหนองไผ่	1	10	1	2
90	บ้านหนองแพงพวย	1	4	1	2
91	บ้านหล่ายขานาง	1	5	1	2
92	วัดกระท่อมยอดน้ำ	1	4	1	2
93	วัดกรับพวง	1	16	1	2
94	วัดกลางสุริยวงศ์	1	11	1	2
95	วัดคูดขวาง	1	11	1	2
96	วัดคูดม่วง	1	6	1	2
97	วัดดงโคกขาม	1	8	1	2
98	วัดดอนอภัย	1	8	1	2
99	วัดแดน	1	9	1	2
100	วัดท่าโก	1	4	1	2
101	วัดทุ่งชา	1	8	1	2
102	วัดบ้านดง	1	20	1	2
103	วัดบึงกอก	1	14	1	2
104	วัดบึงบอน	1	7	1	2
105	วัดประตู่มะค่าประชาสรรค์	1	9	1	2
	สถานศึกษาเอกชน				
106	ธีรธาดา พิษณุโลก	1	13	1	2
107	ธีรธาดา ปทุมวัน	1	18	1	2
108	เซนต์นิโกลาส	1	13	1	2
109	ไทยกัลยาวิทยา	1	24	1	2
110	ผดุงราษฎร์	1	95	1	2
111	โรจนวิทย์มาลาเบียง	1	42	1	2
112	สินหมีน	1	120	1	2
113	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7	1	40	1	2
114	อนุบาลประชาราชราษฎร์	1	60	1	2
115	อนุบาลโรจนวิทย์	1	92	1	2
116	อนุบาลโรจนวิทย์ป้อมเพชร	1	46	1	2
117	อนุบาลโรจนวิทย์มาลาเบียง	1	62	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์
118	อนุบาลวังจันทร์	1	43	1	2
119	อนุบาลห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย	1	30	1	2
120	อภิชิตตบุดรวิทยาลัย	1	40	1	2
121	ศึกษาพิเศษพิษณุโลก	1	80	1	2
	รวม	121	1,674	121	284

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร (Man) ด้านการดำเนินการ (Management) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) ด้านงบประมาณ (Money) และสภาพปัจจุบันของโครงการอนามัยโรงเรียนลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันของโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำราและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร (Man) ด้านการดำเนินการ (Management) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) ด้านงบประมาณ (Money) และสภาพปัจจุบันของโครงการอนามัยโรงเรียน

3. สร้างเครื่องมือ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ สำนวนภาษา ประกอบด้วย

4.1 รองศาสตราจารย์วิราพร พงษ์อาจารย์ การศึกษามหาบัณฑิต.(วัดผล การศึกษา) อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (พัฒนศึกษา) อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.3 ดร.วรรณภา ประทุมโท การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา) อาจารย์ประจำวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก

4.4 นางสุกัญญา บำรุงชาติ พยาบาลวิชาชีพ 8 ปริญญาตรี สาขาสุขศาสตร์ การพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูง ตำแหน่งหัวหน้างานส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์สุขภาพชุมชน ประชาอุทิศ

4.5 นางสาวศิริวรรณ อัจยติโกคิน พยาบาลวิชาชีพ 7 ปริญญาตรี พยาบาล และผดุงครรภ์ชั้นสูง ศูนย์สุขภาพชุมชนพระองค์ขาว

ในการหาความตรงเชิงเนื้อหาใช้วิธีให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง ข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามตามคำแนะนำ แล้วนำมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นจึงคัดเลือกเฉพาะ ข้อคำถามที่มีค่า Item Objective Congruence (IOC.) ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป

5. ทดลองใช้เครื่องมือ(Try Out)กับประชากร จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ใช้ค่า Reliability ได้ค่า = 0.89

6. นำเครื่องมือที่ได้แก้ไขปรับปรุง เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อ ผ่านความเห็นชอบแล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเฉพาะเขตพื้นที่ 1 โดยใช้วิธีการเก็บ ด้วยตนเองซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือออกเก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่เป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 คน

เกณฑ์ในการกำหนดช่วง นำค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาแปลความหมายระดับสภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนดังนี้ (ระครอง กระณสูตร, 2538 : 77)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานน้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ใน 5 ด้าน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. สถิติพื้นฐานได้แก่

- 1.1 ร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t-test และทดสอบความแปรปรวนภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม โดยใช้ค่า F-test กรณีพบความแตกต่าง จึงนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')